

UTENOS VAIKŲ LOPŠELIS – DARŽELIS „ŽELMENĖLIS“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Utenos vaikų lopšelyje – darželyje „Želmenėlis“ (toliau – Mokykloje) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Mokykloje, vykdančioje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, krizių valdymo Mokykloje komandos sudarymą, narių funkcijas, darbo organizavimą, bendradarbiavimą su Vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija) bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo metu.
2. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
  - 2.1. **Krizė** – netikėtas ir (ar) pavojingas įvykis, sutrikdęs įprastą Mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrėtęs visą ar didesnę Mokyklos bendruomenės dalį.
  - 2.2. **Psichologinė krizė** – tai sveiko žmogaus reakcija į sunkią ir reikšmingą jam emociškai gyvenimo situaciją, kuri reikalauja naujų adaptacijos ir įveikimo būdų, nes turimų nebepakanka. Ištikus krizei, žmogų apima didelio psichinio diskomforto būseną, kuriai būdingi tokie jausmai kaip neviltis, bejėgiškumas, baimė, įtampa, nerimas, prislėgta nuotaika, pasimetimas.
  - 2.3. **Krizės valdymo įstaigoje komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdančių specialistų grupė, sudaryta iš Mokyklos administracijos, Vaiko gerovės komisijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovų, turinčių krizės Mokykloje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

3. Mokyklos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.
4. Mokyklos Komandai vadovauja Mokyklos direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas (toliau – Mokyklos komandos vadovas). Mokyklos komandą sudaro: Mokyklos komandos vadovas, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.
5. Mokyklos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:
  - 5.1. Komanda kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;
  - 5.2. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:
    - 5.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;
    - 5.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus;

- 5.2.3. aptarti krizės valdymo eigą ir numatyti postvencinius veiksmus.
6. Mokyklos komandos narių funkcijos:
- 6.1. Mokyklos komandos vadovas:
- 6.1.1. vadovauja Mokyklos komandos darbui;
  - 6.1.2. užtikrina, kad nesant kurio nors Mokyklos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Mokyklos darbuotojas;
  - 6.1.3. rūpinasi, kad Mokyklos komandos nariai ir kiti Mokyklos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademines valandas), tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;
  - 6.1.4. inicijuoja ir organizuoja mokyklos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;
  - 6.1.5. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Utenos rajono savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vedėją bei Utenos rajono savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių. Prireikus kitas institucijas;
  - 6.1.6. įvykus krizei susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais informaciją apie krizę, kuri bus pateikta Mokyklos bendruomenei;
  - 6.1.7. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Mokyklos komandą ir Komisiją;
  - 6.1.8. informuoja Mokyklos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo ir organizavimo veiksmus, pateikia informaciją apie krizę Mokyklos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant, ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną vienu metu ugdytinių grupėms, tėvams (globėjams, rūpintojams) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui pateikia informaciją žiniasklaidai;
  - 6.1.9. Mokyklos darbuotojo ir (ar) vaiko mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita, mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems.
7. Mokyklos komandos narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:
- 7.1. įvykus krizei, vertina situaciją Mokykloje (labiausiai krizės paveiktus Mokyklos bendruomenės narius, bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Mokyklos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti bei teikimo priemonės (patalpas, teikėjus, laiką);
  - 7.2. labiausiai krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą (rengia individualius pokalbius su Mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja pagal poreikį individualiai ar grupėmis).
8. Mokyklos komandos ir Komisijos nariai, atsakingi už komunikaciją:
- 8.1. reguliariai atnaujina Mokyklos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus, užtikrina jų prieinamumą Mokyklos komandos nariams ir Mokyklos bendruomenei;

- 8.2. bendradarbiaudami su kitais Komisijos nariais, psichologinės pagalbos teikėju(-ais), Mokyklos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, pateikia šią informaciją mokyklos komandos vadovui;
  - 8.3. konsultuoja Mokyklos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę ugdytinius, jų tėvus ir žiniasklaidą;
  - 8.4. paruošia informaciją apie krizę ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);
  - 8.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą.
9. Mokyklos komandos ir Komisijos nariai atsakingi už saugumo priemonių efektyvumą:
    - 9.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių mokyklos bendruomenės narių saugumą ir informuoja Mokyklos komandos vadovą, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
    - 9.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.
  10. Mokyklos komandos ir Komisijos nariai, atsakingi už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:
    - 10.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Mokyklos vadovą, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
    - 10.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;
    - 10.3. numato vietą(-as) Mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;
    - 10.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.
-